

Jövedelemadók és Járulékok Főosztály

Ikt. sz.: NGM/8073/2018.

TÁJÉKOZTATÓ

az adózók és az önkormányzati adóhatóságok közötti kapcsolattartás kötelező és lehetséges csatornáiról a 2018. évtől hatályos jogszabályok alapján az önkormányzati adóhatóságok és kormányhivatalok részére

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) 36. §-a és 79. §-a, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) alább hivatkozott jogszabályhelyei gyakorlati végrehajtása érdekében – a Belügyminisztérium illetékes főosztályaival, közte az Elektronikus Ügyintézési Felügyelettel és az Adó- és Vámigazgatási Főosztállyal egyeztetett – álláspontomról az alábbi tájékoztatást adom ki.

E tájékoztatóban foglaltaktól független a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 42/D. §-a alapján az állami adóhatóságon keresztül, elektronikus helyi iparüzési adóbevallás-benyújtás, továbbá a Htv. 42/E. §-a alapján az adózó bejelentkezési kötelezettsége teljesítését kiváltó, az önkormányzati adóhatósághoz elektronikus úton érkezett adatszolgáltatás.

I. Az adózó adóhatóság felé történő kapcsolattartása

Az Eüsztv. 1. § 23. pontja szerinti gazdálkodó szervezetnek minősülő adózó (ide tartozik az egyéni vállalkozó is) az Eüsztv.-ben meghatározott módon, azaz **elektronikus úton köteles kapcsolatot tartani** az önkormányzati adóhatósággal [Eüsztv. 9. § (1) bek. a) pont aa) alpont]. Az egyéni vállalkozókkal kapcsolatban azonban fontos rögzíteni azt, hogy az Eüsztv. alkalmazásában kizárólag az a magánszemély minősül egyéni vállalkozónak, aki az Egyéni Vállalkozók Nyilvántartásában¹ (a továbbiakban: EVNY-ben) is ekként szerepel.

1. Az Eüsztv. szerinti elektronikus ügyintézésre kötelezett

- a) gazdálkodó szervezet – ide nem értve a lakásszövetkezetet, valamint az adószámmal nem rendelkező alapítványt és egyesületet és az EVNY-ben nem szereplő, személyi jövedelemadó-törvény szerinti egyéni vállalkozót – elektronikus ügyintézését
 - i. a **cégkapuja vagy**
 - ii. ha az önkormányzati adóhatóság 2017. december 31-ig is biztosított elektronikus ügyintézését és a gazdálkodó szervezet képviselőjéről olyan nyilvántartást vezet, mely alapján a gazdálkodó szervezet és annak képviselője egyértelműen azonosítható (korábban az elektronikus ügyintézés során az eljáró képviselő azonosítása is ez alapján zajlott), akkor –

¹ <https://www.nyilvantarto.hu/evny-lekerdezo/>

kizárólag 2018. december 31-ig – az Eüsztv. 108. §-a (6a) bekezdése alapján a **törvényes képviselőjének KÜNY tárhelye** (régi elnevezéssel ügyfélkapu, **a továbbiakban: KÜNY tárhely**),

b) az EVNY-ben szereplő egyéni vállalkozó KÜNY tárhelye

útján **tart kapcsolatot** az önkormányzati adóhatósággal.

Ezen adózói csoportba tartozó jogalany az önkormányzati adóhatósághoz elektronikus úton köteles benyújtani – többek között – önadózásos adónemben a bejelentkezést, változás-bejelentést és adóbevallást, kivetéses adónemben az adatbejelentést, mindkét adózási mód esetén a jogorvoslati, adómérséklési, fizetési könnyítés iránti és adóigazolás kiállítására irányuló kérelmet.

2. Az Eüsztv. szerinti elektronikus ügyintézésre nem kötelezett

- a) természetes személy,
- b) lakásszövetkezet, az adószámmal nem rendelkező egyesület és alapítvány,
- c) a 600 000 Ft éves árbevétel meghaladó – a Htv. alkalmazásában vállalkozónak minősülő – mezőgazdasági őstermelő, továbbá
- d) az egyéni vállalkozói nyilvántartásban nem szereplő, azonban a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti egyéni vállalkozónak (így a Htv. alkalmazásában iparüzési adóalany) minősülő személy (közjegyző, egyéni ügyvéd, egyéni szabadalmi ügyvivő, önálló bírósági végrehajtó, szolgáltató állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező)

főszabály szerint továbbra is papír alapon tarthat kapcsolatot az önkormányzati adóhatósággal.

Ezen adózói csoportba tartozó jogalany – döntése szerint – azonban **elektronikus úton is tarthat kapcsolatot** az önkormányzati adóhatósággal, feltéve, hogy megfelelő tárhellyel és azonosítási szolgáltatással rendelkezik.

Az adózó részéről az elektronikus kapcsolattartás igénybevétele megtörténhet:

- a) az önkormányzati adóhatóság által fenntartott úrlapbenyújtás-támogatási szolgáltatáson (ÁNYK nyomtatvány, HAIR-nyomtatvány vagy ASP szakrendszer elektronikus ügyintézési felülete) keresztül, vagy
- b) amennyiben az önkormányzati adóhatóság úrlapbenyújtás-támogatási szolgáltatást nem tart fenn, akkor az ún. e-papír rendszer² segítségével; Ehhez az önkormányzati adóhatóság köteles az ún. e-papír szolgáltatás útján hozzá beérkező küldeményeket fogadni, szükség esetén az eljárást lefolytatni.

Minderről az adózókat szokásos módon (pl. önkormányzat honlapján) szükséges tájékoztatni!

II. Az adóhatóság adózó felé történő kapcsolattartása (iratok kézbesítése)

Az Air. 81. §-ának (1) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy az adózó vagy az eljárás egyéb résztvevője kézbesítési kifogást terjeszthet elő, ha a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok vagy az Eüsztv. megsértésével történt. Ezért kiemelt jelentőségű kérdés a hivatalos iratok megfelelő módon való kézbesítése.

² <https://epapir.gov.hu/>

Az adóhatósági eljárás során – 2018. január 1-jét követően indult, megismételt eljárások keretében – keletkező döntések, egyéb iratok (pl. kivételes adónemeknél a kivető határozat, az adóellenőrzés keretében hozott realizáló határozat, kérelem tárgyban született döntés, egyenlegértesítő, adóigazolás, végrehajtási cselekmény fogantatása és az erről szóló értesítés, fizetési felhívás) kézbesítésének csatornái a következők.

1. Az adóhatósági irat e-úton való kézbesítése

- a) Az **adóhatósági iratot az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett, valamint az elektronikus kapcsolattartást választó magánszemély adózók esetén** – figyelemmel az Air. 79. § (1) bekezdésében, az Eüsztv. 14-15. §-ában és 108. § (6a)-(6c) bekezdésében foglaltakra – **az Eüsztv-ben meghatározott módon kell kézbesíteni.** Az önkormányzati adóhatóság elektronikus ügyintézés biztosítására kötelezett.
- b) Az elektronikus úton közölt adóhatósági döntéseket (határozatokat, végzéseket) az Eüsztv. és a 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 12. §-a szerint hitelesíteni kell (elektronikus aláírással vagy AVDH szolgáltatással). Ennek hiányában az adóhatósági döntés joghatás kiváltására nem alkalmas, az adózóval szemben hátrányos jogkövetkezmény (pl. végrehajtás) nem alkalmazható.
- c) Az önkormányzati adóhatóság az adóhatósági irat kézbesítését megelőzően köteles megbizonyosodni a rendelkezési nyilvántartásból (a továbbiakban: RNY), hogy mi az adózó hivatalos elérhetősége (tárhely azonosítója) és miként rendelkezett a kapcsolattartást illetően. Ennek célja az, hogy a hivatalos irat szabályszerűen kézbesíthető legyen és kézbesítettnek minősüljön [Eüsztv. 14. § (4) bek.]. Amennyiben ugyanis az adóhatósági irat kézbesítése az említett adózói kör részére nem az RNY-ban rögzített módon (e-úton való kapcsolattartás esetén nem az adózó hivatalos elérhetőségre) történik, akkor ezen irat nem minősül jogi értelemben kézbesítettnek, ahhoz joghatás nem fűződik (az adómegállapító határozat például nem válik véglegessé és végrehajthatóvá, így abból fizetési kötelezettség sem származik).
- d) Az Eüsztv. 22. §-ának (9) bekezdése és az Eüsztv. 108. §-ának (6d) bekezdése alapján nincs lehetőség arra, hogy az ügyfél (gazdálkodó szervezet vagy természetes személy) adóügyben az RNY-ben képviselőt jelöljön meg (erre – természetes személy és egyéni vállalkozó ügyfél esetén – 2019. július 1-jétől nyílik mód).

1.1.

Az önkormányzati adóhatóság **gazdasági társaság, egyéb jogi személy** esetén az adóhatósági iratot általános érvénnyel a szervezet **cégkapujára kézbesíti.**

Az Eüsztv. 108. §-ának (6b) bekezdése **e szabály alól fogalmaz meg kivételt**, ha az önkormányzati adóhatóság 2017. évben úrlapbenyújtás-támogatási szolgáltatást (ÁNYK-t, ASP szakrendszer elektronikus ügyintézési felületet vagy HAIR-t) tartott fenn, (azaz, már 2018. január 1-jét megelőzően is elektronikus ügyintézési felületet tartott fenn), s tart fenn 2018. évben. Amennyiben 2018-tól az Eüsztv. és a Korm. rendelet szerinti biztonsági feltételek változatlanul teljesülnek, akkor a gazdasági társaság **törvényes képviselőjének adóhatóság által ismert KÜNY tárhelyére is lehet az iratot kézbesíteni**, de csak 2018. december 31-ig, feltéve, hogy ezen időpontig az ügyfél nem tett eltérő rendelkezést [például nem használta hivatalos elérhetőségét (cégkapuját) a kapcsolattartás során].

1.2.

Az adóhatósági irat kézbesítésének csatornája az EVNY adatbázisában szereplő egyéni vállalkozó, valamint azon, KÜNY tárhellyel rendelkező és az RNY-ben elektronikus kapcsolattartást választó természetes személy esetén, e személy **KÜNY tárhelye**.

Az Eüsztv. 108. §-ának (6b) bekezdését az **EVNY-ben szereplő egyéni vállalkozó** esetén szintén alkalmazni kell, az 1.1 pontnál leírtak esetében is érvényesek, ha az ügyre az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott képviselő tartalma kiterjed (azaz az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott képviselője KÜNY tárhelyére küldendő a hivatalos irat).

Az RNY-ben szereplő, az ügyfelek által tett rendelkezéseket az elektronikus ügyintézés biztosítására kötelezett szervezetek (ekképpen az önkormányzati adóhatóságoknak is) minden esetben vizsgálniuk kell. Az RNY-ben szereplő információk megszerzésének megkönnyítése érdekében az önkormányzati adóhatóság a küldemény címzettjének ún. „4T” azonosító adatainak³ megadásával – elektronikus úton adózónként „bekérdezhet” az RNY-be annak érdekében, hogy az KÜNY tárhellyel rendelkező természetes személy tett-e rendelkezést az RNY-ben.

1.3.

Az 1.1. vagy 1.2. pontban foglaltaktól eltérően, ha az adózó az önkormányzati adóhatósággal 2018. január 1-jét követően az Eüsztv. szerinti módon már felvette a kapcsolatot valamely adóügyben (például adatbejelentést nyújtott be az építményadóban vagy változás-bejelentését tett az iparüzési adóban), akkor az önkormányzati adóhatóság élhet azzal a feltevéssel, hogy az adózó ebben az ügyben ily módon, e-úton kíván kapcsolatot tartani. Ezért az önkormányzati adóhatóság az adóhatósági iratot ezen kapcsolatfelvételi „csatornán” keresztül is kézbesítheti.

1.4.

Államigazgatási szervek, költségvetési szervek (pl. fővárosi és megyei kormányhivatal, más önkormányzati adóhatóság, NAV), közszolgáltató szervezetek esetén azok **hivatali tárhelyére** kell az adóhatósági iratot kézbesíteni (pl. jogorvoslással kapcsolatos iratok felterjesztése a felettes adóhatóságnak). A hivatali tárhelyre vonatkozó azonosító adatokat (pl. KRID) az önkormányzati adóhatóságok – ingyenesen – kérhetik meg a NISZ Zrt. szolgáltatása segítségével⁴.

2. Az adóhatósági iratot papír alapon kell kézbesíteni

- a) az EVNY-ben nem szereplő, személyi jövedelemadó-törvény szerinti egyéni vállalkozónak,
- b) azon az EVNY-ben szereplő egyéni vállalkozónak, aki KÜNY tárhellyel nem rendelkezik,
- c) a 600 000 Ft éves árbevétel meghaladó – az EVNY-ben nem szereplő – mezőgazdasági őstermelőnek,
- d) a KÜNY tárhellyel nem rendelkező más, az a) vagy b) vagy c) pontban nem említett természetes személynek,
- e) azon gazdasági társaságnak, egyéb jogi személynek, amely cégkapuval nem

³ 1996. évi XX. tv. 4. § a)-d) pontjai szerint a polgár családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye, születési ideje és az anyja családi és utóneve.

⁴ <https://ugyintezes.magyarorszag.hu/szolgaltatasok/hivatallista.html>

rendelkezik.

III. Egyéb kérdések

1. Ha az önkormányzati adóhatóság észleli, hogy az Eüsztv. szerinti gazdálkodó szervezet cégkapuval, vagy – az EVNY-ben szereplő egyéni vállalkozó esetén – KÜNY tárhellyel nem rendelkezik, akkor ezt a tényt köteles a cégbíróság, illetve az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető hatóságnak bejelenteni [Eüsztv. 14. § (8) bek.].
2. Arra vonatkozóan, hogy mely esetekben nincs helye az elektronikus kapcsolattartásnak az Eüsztv. 8. § (2)-(6) bekezdései irányadók. Megjegyzem továbbá, hogy a 2018. évtől hatályos (fentebb hivatkozott) törvények alapján az önkormányzat képviselő-testülete – rendeletében – nem korlátozhatja, és nem zárhatja ki az elektronikus ügyintézés lehetőségét. 2018. január 1-jétől pedig sem az Art., sem az Air. nem hatalmazza fel az önkormányzat képviselő-testületét arra, hogy az elektronikus ügyintézés részletszabályait rendeletben rögzítse.
3. Tájékoztatom továbbá arról, hogy az adózó felügyeleti vizsgálatot kezdeményezhet az Eüsztv-ben biztosított jogainak sérelme vagy az elektronikus ügyintézés biztosító szerv kötelezettségeinek jogát, jogos érdekét érintő elmulasztása esetén. Az Elektronikus Ügyintézési Felügyelet feladat- és hatáskörében felügyeleti vizsgálatot folytathat le, végső soron pedig felügyeleti bírsággal is sújthatja az elektronikus ügyintézés biztosítására kötelezett hatóságot [Eüsztv. 48 §].
4. Felhívom a figyelmet, hogy az önkormányzati adófeldolgozó rendszerek (ASP.ADO, ONKADO) elektronikus ügyintézés támogató szolgáltatásaival kapcsolatban felmerülő kérdésekben a Magyar Államkincstár tisztviselői, a SZEÜSZ/KEÜSZ szolgáltatásokkal kapcsolatos technikai feltételekkel összefüggésben a NISZ Zrt. munkatársai, elektronikus ügyintézésrel összefüggő észrevételekkel, panaszokkal a Belügyminisztérium kormánytisztviselői az euf@bm.gov.hu címen nyújthatnak további segítséget.

Budapest, 2018. február 23.

Szatmári László
főosztályvezető